

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ มุ่งการศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ปัญหา อุปสรรคและแนวคิดที่มีต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทำการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้ปฏิบัติงานทางด้านการแพทย์ ของห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษา และบุคลากรที่ปฏิบัติงานทางการแพทย์ ที่ใช้บริการห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในจังหวัดปทุมธานี และจังหวัดนครนายก จำนวน 219 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา และบุคลากรที่ปฏิบัติงานใน ห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก ได้มาโดยการ- สุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ สูตรของ Yamane (อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กลุ่มงานฝึกอบรม- การวิจัย, 2547, หน้า 127) ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งสิ้น 1,200 คน โดยกำหนดความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มเท่ากับ .05 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 300 คน

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดยที่

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N หมายถึง จำนวนประชากรทั้งหมดที่ต้องการศึกษา

e หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อน

แทนค่าสูตร

$$n = \frac{1,200}{1 + 1,200(0.05)^2}$$

$$n = 300$$

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สาขาวิชา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.1 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ
 - 2.2 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ
 - 2.3 ความต้องการทรัพยากรสารสนเทศ
 - 2.4 ความคิดเห็นต่อขั้นตอนและวิธีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นโดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

แบบสอบถาม

1. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สาขาที่สังกัด

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นแบบคำถามเลือกตอบ

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์-สุขภาพ เป็นคำถามแบบประมาณค่า (rating scales) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107) ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความต้องการทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดวิทยาศาสตร์-สุขภาพ เป็นคำถามแบบประมาณค่า (rating scales) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107) ดังนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อขั้นตอนและวิธีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เป็นคำถามแบบประมาณค่า (rating scales) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107) ดังนี้

5 หมายถึง ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับมาก

3 หมายถึง ระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศเป็นคำถามปลายเปิด

2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธานกรรมการที่ปรึกษา-วิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index--CVI) โดยให้คะแนนเป็น 4 ระดับ คือ 1 = ไม่เกี่ยวข้องเลย, 2 = แก้ไข และปรับปรุงมาก, 3 = แก้ไข และปรับปรุงน้อย, 4 = เกี่ยวข้องมากที่สุด โดยค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามต้องมีค่าตั้งแต่ .80 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ดี (ประกาย จิโรจน์กุล, 2548, หน้า 229)

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้ใช้บริการห้องสมุด จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนในข้อคำถาม

4. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟา ของครอนบาค (Cronbach' s Alpha Coefficient) โดยให้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต้องมากกว่า 0.8 (ประกาย จิโรจน์กุล, 2548, หน้า 235-236)

5. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ แล้วให้ประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่แท้จริง

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในจังหวัดปทุมธานีและจังหวัดนครนายก ใช้แบบสอบถามจำนวน 300 ชุด ในการรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 219 ชุด คิดเป็นร้อยละ 73 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างวันที่ 1-15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้มีดังนี้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation--SD) การทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance-- F test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณสถิติ โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ร้อยละ (percentage) ความถี่ (frequency) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

2.1 ค่า t test (independent samples) ใช้ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ

2.2 ค่า F test ใช้ทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance--ANOVA)